

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cím: *A fővárosi lakos nem vásárolhat lisztet.*

Forrás: *AZEsz.*

Bp.

(Hely)

1916. VIII. 26.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helvezár

A fővárosi lakos nem vásárolhat lisztet

A gabona-maximálás kijátszása

— Az Est tudóstírójától —

Azok a zavarok és visszaélések, a melyek tavaly a gabonaneműek maximális árának kijátszása körül felmerültek, az idén is mutatkoznak.

Arról értesülünk ugyanis, hogy az ország minden részében a maximális árakon jóval felüli árban vásárolnak egyesek gabonát. A rendelet értelmében mindenki csak annak a városnak és községnek a területén termett gabonát vásárolhat, a melyben lakik. Kivételesen megengedheti a kormány, hogy az illető város vagy község területén kívül abban a vármegyében is vásárolhassanak, a melyhez az illető község tartozik. Már most mindenki, a kinek saját termése nincs és így sem módja, sem joga nincsen arra, hogy egy évre ellássa magát, siet vásárolni és a vármegyék közül nagyon sokan már kleszközölkék a kormánytól azt az engedelmet, hogy a megyebeli törvényhatóságok lakossága az egész megye területén vásárolhat.

A vásárlók tömegesen jelentkeznek a gazdáknál, a gazdák pedig megint felhasználják az alkalmat és, mint tavaly, megint csak a maximális áron felül hajlandók a búzát vagy a rozst eladni. Ebből az a kár is keletkezik, hogy az a gazda, a ki nem is akarta kiját-

szani a maximális árrendeletet, látva a szomszéd példáját, szintén kedvet kap, és hiába jelentkezik nála a H. T. bizománya, hogy közszükségleti célokra megvásárolja tőle a gabonát, nem boldogul, mert csak maximális árt kínál, esetleg a neki járó egy koronás provízió egy részét is átengedi, azonban a gazda sokkal többet kér és kap, tehát a búzát és a rozst a sokat ígérő vevőnek adja el.

Vannak jelentések, a melyek azt mondják, hogy a búzáért némely helyütt halvan koronát is fizettek, sőt hivatalos vizsgálat tárgya most egy eset, a mikor egy uradalom kilencven koronát kapott néhány métermázsából álló tétel egy-egy métermázsáért. Nyilvánvaló, hogy ennek a visszaélésnek gátat kell vetni, mert különben megint csak eltűnik a gabona és a magasabb ár reményében a gazda, úgy mint tavaly, megint viszatartja.

A kormány kebelében már foglalkoztak azokkal a rendszabályokkal, a melyek e visszaélések megállítására alkalmasok és egyelőre kiadtak ma egy rendeletet, a melylyel kimondták, hogy az a termelő, a kinek négyszáz kat. holdnál kevesebb szántóföldje van, köteles a cséplés befejezése után

a házi és gazdasági szükségletét meghaladó felesleget a hatóságnak azonnal bejelenteni, illetve a felesleget a hatóság felhívására a H. T. bizományosának átengedni, a ki köteles a készletet azonnal közszükségleti célokra átvenni. A kinek négyszáz holdnál nagyobb szántóföldje van, köteles hetenként kétszer közvetlenül a H. T.-nek a felesleget megvételre felajánlani, viszont a H. T. a felajánlott készletet átvenni köteles.

Míndez azonban természetesen csak maximális áron történhetik. A hogy azonban a maximális árakat sem respektálták a termelők, nem igen fogják ezt az új rendelet hatása alatt sem tenni, mert hisz kéz alatt gyorsan eladhatják a nem termelő lakosságnak készleteiket.

Elengedhetetlenül szükséges tehát a legkérlelhetetlenebb szigor alkalmazása, és ha a kormány a megyei hatóságok vagy a szolgabírák útján

nem képes a maximális árak kijátszását megghusítani, akkor csak az segít, a mit tavaly is mint utolsó orvosszert, sajnos, kissé későn alkalmaztak: sűrűsen rekvíráltni kell a szükséges gabonamennyiségeket. Ezt tavaly is meg kellett tenni, meg kell majd tenni az idén is, csak kár volna várni addig, a míg a visszaélések száma annyira megdagad, hogy a zavarokat már nem lehet elkerülni.

*

A magyarországi városok kongresszusának, a székesfőváros törvényhatóságának, tanácsának és a budapesti országgyűlési képviselőknek álláspontja a lisztellátás kérdésében az, hogy, mint tavaly, az idén is engedjék meg magánosok részére a gabona- vagy lisztvásárlást ott, a hol megszerezhetik. Ismeretes azonban a kormány tagadó válasza is e testületek eddigi fellépésével szemben.

A kormány nem enged és a Hadi-termény Részvénytársaság jogává és kötelességévé teszi, hogy a fővárost a kiadott kenyérjegyeknek megfelelő mennyiségű liszttel ellássa. A városok megindított, de már lanyhulófélben lévő akciójának legutóbbi eseménye a képviselőház delegációs termébe szerda délutánra összehívott értekezlet volt, melyen azonban már csak kevés budapesti képviselő jelent meg s a melyen megint nem tudtak eredményt elérni.

Ma délután a főváros tízes népélelmezési bizottsága foglalkozik e kérdéssel. Tisztában van vele mindenki, hogy a kormánynyal e tárgyban célt érni nem lehet. Pedig bizony elég nagy dologról van szó és nagy könnyebbség lenne, ha — úgy, mint tavaly — az idén is Budapest 200.000 háztartása közül 30.000 egész évre el lenne látva liszttel, ha harmincezer éléskamrára a hatóságnak többé nem lenne gondja.

(100) (100) V. 10
Ma tehát, ha van is ilyen lisztellátási akció, annak semmi reális elérnivalója nincs, csakis elvi küzködés lehet. Tisztába kell már jönnünk azzal, hogy *a főváros teljesen a Haditermény teljesítőképességének van kiszolgáltatva és Budapesten senki több lisztet egyszerre nem vásárolhat, mint a mennyit a kenyérkártyára adnak.*

Ha a Haditermény teljesítőképes, akkor semmi akadálya nem lesz a lisztellátásnak s ma csak az a kérdés, hogy a kormány tud-e garanciát nyújtani arra, hogy a Haditermény nem akad-e meg a munkával? A főváros vezetősége elhárítja magától a felelősséget a lisztellátásért, de azért azzal fordul a kormányhoz, hogy arra nézve történjék gondoskodás, hogy ha már nem is az egész évi szükségletet, *de legalább annak egy tetemes részét Budapestre hozzák és biztonság okából idevaló tárházakba raktározzák.*